

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07307
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 237-4126
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 237-5350

PIK LXXXVI.

Ч. 197.

ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК.

ЧЕТВЕР, 30-ГО СЕРПНЯ 1979

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY AND NEW YORK,

THURSDAY, AUGUST 30, 1979

№ 197.

VOL. LXXXVI.

„День Української Культури” у Менор Джуниор коледжі

Дженкінс, Па. — Цього року, як і минулого, Менор Джуниор коледж влаштує „День Української Культури”, що відбудеться у неділю, 23-го вересня у р. у приміщенні цієї школи.

День почнеться відкриттям мистецької виставки о год. 3-й по полудні в приміщенні Василіанської бібліотеки. У цій виставці образів і скульптури візьмуть участь такі визначні мистці, як: Юрій Гура, Христина Зілінська, Марко Зубар, Петро Кашуценко, Ніна Климовська, Софія Лада, Андрей Мадай та Юрій Сірко.

У будинку св. Йосафата міститися музейна збірка української народної творчості. Під час фестивалю в минулому році відвідало багато нашої й чужої публіки та висловили своє признание. Збірку можна буде оглянути теж у неділю, 23-го від год. 3-ої до 5-ої по полудні.

О год. 5-й по полудні заплановано концерт в аудиторії Менор Джуниор коледжу. В програмі візьме добродійну участь танцювальний ансамбль „Полта-

ва” під мистецьким керівництвом п-ї Люби Глутковської з Пінтсбургу. Ввесь дохід призначений на розбудову Студійного Осередку Української Культури.

Ансамбль „Полтава” заснований в 1964 році, існує і вітається успіхом під мистецьким керівництвом і хореографією п-ї Люби Глутковської вже 15 років. Під сучасну пору „Полтава” нараховує 24 членів від 16-30 років життя. Ансамбль є добре відомий різним стейтам Америки. Він часто репрезентує місто Пінтсбург. Цього року ансамбль брав участь у телевізійній програмі накручених в честь Року Дитини, яка буде вислана для передачі по європейських і советських телевізорів.

Український народний ансамбль „Сопілка” під мистецьким керівництвом п-ї Орисі Гаєки, теж візьме участь у концерті на цілі СОУК.

Управа Менор Джуниор коледжу та Студійного Осередку Української Культури сподіються, що наше громадянство візьме участь у цій цікаво підготованій програмі.

Військові рейди Ізраїля проти терористів в Лівані породжують критику у світі й Ізраїлі

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Менахем Бегін боронив за посередництвом свого речника перед закордонними журналістами — військові рейди, що Ізраїль переводить у лети-стерію проти арабських терористичних баз на території Лівану. Він твердив, що ті рейди є самообороною Ізраїля і перешкоджають атакам арабських терористів, які коштували 6 життя багатьом ізраїльцям.

Однак, водночас американські газети твердять, що в самому ізраїльському уряді є поділені думки на що справу і що ізраїльський міністр закордонних справ Моше Даян, є проти продовження таких рейдів, які створюють неприхильні для Ізраїля настрої у широкому світі, зокрема в Америці. Американський державний секретар Сайрус Вент заявив недавно, що використання Ізраїлем

літаків, що їх доставила Америка для бомбардування ліванських терористичних баз, у яких гине багато цивільних осіб, це порушення передумови, що Ізраїль почастіює Ізраїлю зброю виключно для оборонних цілей.

Палестинська Визвольна Організація твердить, що в останньому рейді ізраїльських літаків та далекосяжних стрілен в Лівані згинуло 90 цивільних осіб. Справу ускладнює внутрішня ситуація в Лівані, де існують ворожі табори католиків і мусульман — при чому обидві сторони мають зброю і ведуть громадянську війну. Наслідком загину трьох воєнк міжнародного війська ООН в останньому ізраїльському рейді — проголошено перемир'я між Ізраїлем і Арабською Визвольною Організацією, якого проте ні одна сторона не дотримується.

Папа Іван Павло II відвідає ЗСА в тиждень від 1-7 жовтня

Рим. — 3 кіл Ватикану повідомляють, що дуже трудно скласти докладний поділ подорожі Папи Івана Павла II у З'єднаних Стейтах Америки з уваги на бажання різних чинників, що їх годі задовольнити у короткому часі односторонніх відвідів. Стало відомо, що першим містом, куди прибуде Папа, буде Бостон 1-го жовтня ц. р. Але спершу повідомлено, що Папа прибуде в Ірландію 1-го жовтня, згодом подано час прильоту на 4:30, а це ускладнює ситуацію, бо в тому часі є такий тяжкий автомобільний рух, що треба було змінити плани. Труднощі виникли теж із перебуванням Папи у Нью-Йорку, бо інші плани для відвідів Папи виготовила Рим-Католицька Архiepархія кардинала Кука, інші — Секретаріат Об'єд-

наних Націй. Папа вігосить промову на Генеральній Асамблеї ООН, але Секретаріат ООН бажав би, щоб Папа мав теж обід з генеральним секретарем Куртом Валдгаймом і познайомився з усіма амбасадорами. У Нью-Йорку Папа відправить Богослужбу на одному спортовому стадіоні і відвідає найбільш частину міста — дільницю Бронксу.

Дня 3-го жовтня Папа відвідає Філадельфію, а 4-5 Де Мойнс і Чикаго. Останні два дні перебування Папи в Америці, 6-7, призначені для Вашингтону. Всі ці плани має затвердити єпископ Пол Маршінкус, який підготував був відвідини в ЗСА Папи Павла VI та приїзди вже в цій справі до Америки, щоби підготувати відвідини теперішнього Папи.

Балерина Людмила Власова відлетіла до Москви

Нью-Йорк. — В минулий понеділок, 27 серпня, о год. 6:30 по пол. американські власті відкликали поліційні автомобілі, які впроваджували три дні оточували величезний джет советського Аерофлоту, на летовищі Кеннеді в Нью-Йорку, й таким чином уможливили йому негайний відліт. Триденна драма, яка погрозувала поважним конфліктом між ЗСА і СССР, закінчилася компромісом: американці вимагали, щоби Власову

випустили з літаків і щоби можна було розмовитися з нею в умовах, в яких не буде на неї ніякого зовнішнього натиску. Совети рішуче відкидали цю вимогу. Остаточно Власову переведено до великого автостану, що під'їхало під літак, і там, у приватності якого десятих осіб, між ними і советських і американських представників, як також у приватності адвоката її чоловіка, соліста советського театру, щоби Власову

СОЮЗІВКА ОЧІКУЄ ТИСЯЧІ ГОСТЕЙ І ВІДВІДУВАЧІВ З НАГОДИ СВЯТА ПРАЦІ

Союзівка. — Як і в минулих роках, тисячі гостей і відвідувачів, зокрема молоді, приїждять на цю оселю УНСоюзу, починаючи вже в п'ятницю, 31-го серпня, щоб взяти участь у спортивних змаганнях та мистецько-розважальних імпрезах, які заплановані на цей останній в літньому сезоні „довгий вікенд” з нагоди Дня Праці.

Уже в п'ятницю по полудні на коротка Союзівка розпочнуться 24-ті з черги тенісові змагання за індивідуальні першества у 13-ох вікових групах. Змагання влаштує Карпатський Лешетарський Клуб (КЛК) на доручення Української Спортової Централі Америки й Канади (УСЦАК) за трофеї УНСоюзу, „Свободи”, „Українського Тиждень” і Союзівки. До змагань зголосилося 120 змаганців і змагунок в тому біля 50 юнаків і юначок. Змагання продовжуватимуться до понеділка, 3-го вересня, коли відбудуться фінали

Ед Іванко

у всіх групах. У суботу, 1-го вересня, о год. 11-й вранці, в басейні Союзівки відбудуться 23-ті з черги плавацькі змагання за першості УСЦАК та медаль і нагороду УНСоюзу. Змагання проходять у 4-ох вікових групах. У суботу увечері, у першій з двох мистецьких програм на Союзівці виступить оркестра „Трембіта” при осередку СУМ в Монтреалі. Цей 50-членний ансамбль молодих музик виступав з успіхом минулого року на

СИЛЬНИЙ КИТАЙ Є ВІНТЕРЕСІ ЗСА, — ТВЕРДИТЬ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ МОНДЕЙЛ

Пекін. — Віцепрезидент ЗСА Волтер Мондейл, виступаючи на китайському телебаченні у понеділок, 27-го серпня, заявив, що „сильний, забезпечений і модерний Китай” є в інтересі ЗСА та що будь-які спроби ізолювати Китай ЗСА уважатимуть порушенням їхніх власних інтересів.

Віцепрезидент Мондейл, який прибув сюди минулої суботи, 25-го серпня, на односторонній офіційній відвідини, запевнив китайський нарід і його комуністичних лідерів у приязні та у готовності ЗСА допомогти Китаєві змодернізувати його економіку позичкою у висоті 2-3 мільярдів доларів на наступних п'ять років. Він підтвердив, що ще під кінець цього року Білий Дім вишле до Конгресу ЗСА підписаний в травні американсько-китайський договір для ратифікації, додаючи, що цей договір „не пов'язаний з жадним іншим питанням”.

Виступ віцепрезидента Мондейла в Пекініському університеті перед групою 900 професорів, учителів та студентів різних шкіл Пекіну, передавався ще цього самого вечора на крайовій сітці китайського телебачення. Таким чином Мондейл став першим американським лідером, який мав змогу промовити до всього населення Китаю. Повний текст промови Мондейла мав з'явитися в китайській пресі.

Волтер Мондейл

Політичні спостерігачі вважають, що віцепрезидент Мондейл мав на думці Советський Союз, коли остерігав, що „державна, яка старатиметься послабити чи ізолювати вас у глобальних відносинах діяти всупереч американським інтересам”.

Наголошуючи затіснення економічних зв'язків між ЗСА і Китайською Народною Республікою, віцепрезидент Мондейл заявив, що „ЗСА є зобов'язані” допомогти Китаєві у його плані модернізації, що включатиме надання цій країні статусу „упривілейованої держави” у торговельних справах, позичках, кредитах тощо. Таким статусом віштують тільки союзники ЗСА. Згідно зі заявою президента Джиммі Картера весною цього року, надання такого статусу Советському Союзові зумовлене заповненням Москви щодо пошанування прав людини.

(Закінчення на стор. 3)

Ірландські терористи вбили кузена королеви Єлисавети, героя британської імперії

Лондон. — У понеділок, 27 серпня ц. р., загинув у своїй прогулянковій яхті, наїхавши на підкинутому міну 79-літній лорд Мавнтбеттен, кузен королеви Єлисавети II й вуйко її чоловіка, князя Філіппа. Разом із ним загинули його 14-річний внук і 15-річний пасажир, а його заміжня донька була важко поранена. Вибух стався за чверть милі від північного, західного берега Ірландії, недалеко літнього дому лорда Мавнтбеттена, куди він саме їхав своєю яхтою. Терористи замінували доступ до того дому у сподіванні, що лорд Мавнтбеттен приїде туди: північно-ірландські екстремісти, діючи як відділ південної терористичної Ірландської Республіканської Армії, призналися до того атентату, назвавши його „екзекуцією” та ще одним актом протесту проти перебування на території Північної Ірландії ан-

глійських війська. Лорд Мавнтбеттен займав у своїй життєвій кар'єрі найвищі становища в британській адміністрації і в збройних силах. Він був свого часу головою всіх збройних сил Британії, як також віце-королем в Індії і це він передав політичному й духовному лідерові Індії Магатмі Ганді документ про призначення Індії, коронній колонії Британії, повної державної самостійності.

З приводу тієї трагічної смерті лорда Мавнтбеттена прем'єр Маргарета Тачер проголосила звернення, в якому прославляла вбитого державного мужа і військовика за його заслуги для Британії. Майже одночасно в дальшому ході братовбивчої війни в Північній Ірландії та війни проти тамашнього англійського війська, загинуло 8 англійських воєнк.

Не здивуюся, якщо мене хтось назве банальним автором: пробіваючись скрізь лущини і намул мертвих слів, я переходжу той відінок сизифового шляху, який можна назвати доказуванням і виправдуванням аксіом. Але шалений той, кому подорвано терпіння — проти ерозії душі, що протверезує холодний вітер — проти аберації думок, спасенний голодських джерел розуму, цінні яких не знають ситі. Ми не можемо вдержатися на високій хвилі сьогочасного, дійсного, не запла-тивши за це життям. Отже я належу до авторів тенденційних — з тенденцією збирати і оживляти, затопта-

ЄВГЕН СВЕРСТЮК ДЯКУЄ ЗА ПРИЙНЯТТЯ У ЧЛЕНИ ПЕН-КЛЮБУ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо повний текст поширеного у самвидав листів Євгена Сверстюка до президента ПЕН-Клубу.

„Вельмишановний Пане Президенте!

Про честь прийняття мене в членство Вашої асоціації письменників, я довідався від нещодавно звільненого в'язня, і зимового вечора 23 листопада мої співв'язні раділи майже так як я.

Хочу подякувати Вам за те, що під червоним імперським парфетом Ви наїшли колір мого Батьківщини, що серед численних в'язнів сумління відірвали мою долю, мій профіль, витесаний думками і тривогами часу, освятчений любов'ю, вірою, поривами мого серця. Факт, що Ви пізнали і прийняли це, є для мене цінним признанням мого причетності до духовних зусиль Заходу. Офіційне визнання і підтримка турбують мене мало. Я живу в країні, в якій на ґрунті військово-поліційної шпашини, для повчання нащадків здійснюється матеріалістичний експеримент. Тут поета, який не торгує сумлінням, традиційно гноблять, а як толерують, то хіба після смерті. Я не є політичним автором. Але явне висловлювання думок, — тут звичайно говорять їх пошепки, — було визнане ідеологічною диверсією, удари крил об низьку стелю і маленьке віконце скваліфовано як намагання знизити державний устрій, а безглуздий крик болу і ду-

Євген Сверстюк

шевського голоду назвали нападницькими — видумками. Таким чином я став політичним в'язнем — за самвидав, який не мав політичного характеру. Не здивуюся, якщо мене хтось назве банальним автором: пробіваючись скрізь лущини і намул мертвих слів, я переходжу той відінок сизифового шляху, який можна назвати доказуванням і виправдуванням аксіом. Але шалений той, кому подорвано терпіння — проти ерозії душі, що протверезує холодний вітер — проти аберації думок, спасенний голодських джерел розуму, цінні яких не знають ситі. Ми не можемо вдержатися на високій хвилі сьогочасного, дійсного, не запла-тивши за це життям. Отже я належу до авторів тенденційних — з тенденцією збирати і оживляти, затопта-

ні в могом народі зерна духовності і шляхетності, з тенденцією відшукувати і очищувати його занедбані джерела, з тенденцією торувати шлях до тих непохитних твердинь духа, що є нашою спадщиною, від яких лише залежить прагнення осягнути шляхи великого і вічного. Найстерпнішою могою тенденцією — називати в країні ритуальні брехні речі їхніми власними іменами. І врешті, знайомі нам ще з дитинства тенденції вродженого ідеалізму — тремтіння перед тайною незбагненого, перед святістю добра, правди, краси; нахил терпіти за інших і замишляти безодні розпачу встановити справедливість. Все це, саме собою зрозуміле. Проте мій нарід циніти їх високо хоч би тому, що за них приходить розпачувати-ся дуже дорого, якщо виявиться, що для вас все це не звичайний словесний декорум, але активна любов.

Дозволю собі закінчити невеликим жартом, що всі Ви вельмишановні члени ПЕН-Клубу, по самій своїй природі — мої співв'язні. Хочу закінчити (цей лист) і з радісною думкою, що далека і невидима усмішка зрозуміння на Ваших незнаних мені обличчях, через віддалі і холод, зогріває і навіває нахнення, бо вносить світло і зміст у ту безодню, над якою ми своїми духовними імпульсами і спалахами підтримуємо вічний дух ідеалізму — і підтримуємо жертвний вогонь.

З висловом глибокої пошани до Вас

3 грудня 1978

Євген Сверстюк

„Народні легенди” і советські видумки

Київ. — У зв'язку з 325-річчям „возз'єднання України з Росією”, черкаський педагогічний інститут збирає „неоцінені скарби” — усну народну творчість — пісні, легенди, казки і оповідки, — інформую київський журнал „Київ”. Зпоміж „цих неоцінених скарбів”, редакція цього журналу вибрала дві „народні” легенди, які розповідали один 70-річний, а другий 80-річний колгоспники.

Першу з них можна б приписати до народної усної творчості, в ній бо описується, як то високу Чигиринську гору стали звать Богдановою. Колгоспник пояснює це в той спосіб, що коли одного разу Богданово військо на Чигиринській горі обложила стотисячна ворожа армія, козаками, які хоробро боролися, не стало води. Почали гинути люди та худоба, і

здогадувалися, що вона пішла на гору з Тясмина підземними ходами, якими колись ходив Хмельницький наплавати коней до річки. Кінчається ця легенда словами, що завдяки цьому джерелу, Богдан Хмельницький, набравшись сил, розгромив вороже військо.

Друга легенда, однак, про село Суботів, уже має в собі сліди „радянського усучаснення”. По тут розповідається про польських і українських панів, які „мов тої лишай” почали проникати на українські землі, ще й до того „закортіло їх” поневолити Хмельницького. Але Хмельницький не хотів скоритися і в цьому його підтримали мешканці

Суботова і Чигирини та чигиринські селяни і козаки та „підка-зали Богданові, щоб він звернувся за допомогою до Росії. В підземеллі разом з козаками Хмельницький почав писати листи в Москву, щоб возз'єднати Україну з Росією”. От про такі то советські „легенди” і „неоцінені скарби” усної народної творчості сьогоднішньої України розповідає читачам журнал „Київ”.

Під час Дня Праці відбудеться Делегатський З'їзд Дивізійників

Глен Спей, Н.Й. (О.Л.Н.) — Як уже інформовано, в суботу й неділю, 1-3-го вересня ц. р. (День Праці) на Оселі Українського Братського Союзу „Верховина” у Глен Спей, Н.Й., відбудеться 16-тій Крайовий З'їзд Делегатів Братства кол. воєнк І-ої Української Дивізії УНА в ЗСА.

Ділові наради З'їзду для з'ясування й дворічної діяльності Крайової Управи та вибору нової Крайової Управи Братства в ЗСА на чергову дворічну каденцію почнуться у суботу, 1-го вересня в 11-й год. першого полуднем.

Увечері того ж дня, о 7-й год. буде спільна вечерея делегатів та гостей, а опісля від 9-ої год. вечора — традиційна дивізійна забава до гри оркестри Б. Гриняка.

У неділю, 2-го вересня —

о 10-й год. ранку — організована спільна участь у Богослуженнях та в 12-й год. у Соборній Панакхиді за полягалих під Бродами воєнк Української Дивізії у 35-ти роковини тих боїв, а по полудні, о 4-й год. відбудеться концерт із відповідною мистецькою програмою. Господарем Товариської Зустрічі є Станіслав Дивізійників у Нью-Йорку.

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 - authorized July 31, 1918.
Заступник голови: підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст публікацій. Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій, надісланих на адресу редакції. Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій, надісланих на адресу редакції. Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій, надісланих на адресу редакції.
Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮзу 65¢ в рік. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07302

Советська „допомога” сателітам

Останньою західна преса приділила багато уваги подіям у трьох комуністичних державах — Польщі, Чехословаччині і Східній Німеччині, у яких проходять внутрішні зрушення в зв'язку з затисненням там політичного терору, економічних нестатків і потоптанням людських та особистих прав, що різко протиставляють Гельсінкській Декларації, яку, як відомо, підписали також зазначені країни. Найзручнішу і вигідну для режиму тактику останньою застосовує верховода Компартії Польщі Е. Герек, який, побачивши безвиглядність ситуації і не бажаючи ділити долі Гомулки, зрезигнував з форми масових арештів, обшуків, застрашувань тощо, а перейшов до форми масової урядової пропаганди і обчорнювання тих осіб, які замішані в організуванні протирядових протестів, надіючись, що час „загоїть рани”, а з поправою економічної ситуації, пов'язаної з допомогою СССР, народ успокоїться.

Більше загострено виявляється ситуація у Чехословаччині, політична бо поліція, за акціями комуністичних „експертів” з КГБ, перевела більш масові арешти серед інтелектуальних, арештуючи відомих, не тільки в комуністичних державах, але також на Заході осіб за ніби то підписану ними і опубліковану петицію „Маніфест-77”, у якому протестується проти потоптання людських прав публічним режимом Густава Гусака.

Німці, хоча не належать до революційних народів, однак під впливом активної дії інших сателітів Москви, починають також протестувати проти обмеження свободи, особливо обмеженого виїзду за кордон, зокрема Західної Німеччини. Після підписання Гельсінкської Декларації понад 250,000 німців внесли прохання про виїзд за кордон. Серед апілянтів багато молоді, й тому цей випадок зокрема стурбував комуністичний режим Гонекера, який, перебівши на шорку арешти серед найбільш „небезпечних” активістів в Східній Німеччині і забравши право повороту постоїв і артистів-співаків Бірманові та багатьом іншим активістам, перестрашав власних потягнень і тоді в „акцію” вступили запрошені з Москви катівські „спеціалісти” по боротьбі з політичними дисидентами. Західні кореспонденти пишуть, що східні німці уже приходили до них зустрічатися у різних містах і населених пунктах. Від часу їхнього приїзду, почали „зникати” люди на вулиці, кілька десятків осіб затримано до „психушок”, а кілька сотень інтелігентів опинилися у в'язницях, де вони перебувають досі, без жадних, суцільних, випусків. Розподіляється також торгівля живим товаром, проти чого зокрема протестує Західна Німеччина і її канцлер Гельмгольд Шмідт.

Так на практиці виглядає советська „допомога” сателітам. При активній участі КГБ, терор проти борців за свободу і людей, які змагаються за людські права, гарантовані ім Конституціями, застосовуються не тільки в СССР, але також і в інших комуністичних державах.

Відзначили Тиждень Поневолених Націй у Сан Дієго

Сан Дієго, Калі. (Л.П.). 14-го липня ц.р. тутешні українці разом з іншими поневоленими націями і представниками американських громадських кіл в Балбоа Парку відзначили Тиждень Поневолених Націй. Відзначенням провадив Гаррі Фелікс, емеритований капітан Американської Військової Флотії. В імені посади міста Піта Вілсона, один із місцевих радних привітав зібраних спеціальним проголошенням місто Раді.

Від поневолених націй виступили: колишній борець за свободу Мадярщини, від України інж. Леонід Романюк, професор-дисидент з Румунії, проректор Міжнародного університету СД представник Національного Китаю, та інші.

У барвистій програмі з танцем від України виступили Петі Лукіана і Рома Сисин, танцювальні групи від Вільного Китаю, Південного В'єтнаму та інші. Змістовною промовою замкнула відзначення М. Вільямс, представник однієї з місцевих телевізійних станцій.

Орест Корчак-Городиський

ОСТАННІЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Бережани, 14-го вересня 1939 року
(Присягаючи пам'яті мого найкращого друга — Всеволода Лемехи)

Пригадую собі, що тутак під присягою зробив з мене дуже важливу особу в ієрархії ОУН як кур'єра крайового Проводу, назвав людей, з якими я мав контактуватися у Львові, про яких я в житті й не чув, а вже гумористичним видалося мені свідчення якогось поліціанта (також під присягою!) зі Стрийщини, що він від довгого часу слідив за моєю діяльністю у тих околицях. Смішним це було тому, що я в своєму житті не був в Стрийщині. В який спосіб попали відношення цього поліціанта до моєї справи, а досконогоді не маю собі пояснити. Та вже цей випадок доказує, яким то нечесними методами послуговувалися поляки. Очевидно, що при спрєпаруванні звання давали прокураторові змогу домагатися якнайвищого виміру, що суді з правила робити.

Ми втретє знайшлися на 23-й келії. Її низькі вікна виходили якраз на браму, так, що ми мали змогу докладно обсервувати приріст тюремного „населення”.

Першою розправа була призначена на кінець серпня, але чомусь перенесено її на вересень. Першу зустріч з обчорненим д-ром Бемком мали всі три збірники. Д-р Бемко не говорив нічого про розправу, зате дав дуже докладний огляд напруженої, міжнародної ситуації. До келії повернулися ми заасотрені найновішими часописами „Діло”, „Новий Час”, „Комар”, які в скорому часі перемандрували через всі майже келії.

Як сьогодні пригадую собі ранній прохід 1-го вересня 1939 року. Ми запримітили, що наші стражники щось живо

ОЦІНЮЙМО ПОДІЇ ОБ'ЄКТИВНО ТА ІСТОРИЧНО

Досвід керівництва ЗСА під час Корейської і Південно-в'єтнамської війни між двома протилежними блоками, в якому американські війська брали безпосередню участь, а протилежна сторона постачала зброю та була дорадником, вказує на всі вигоди останньої методи та небезпеки першої як в середній країні, так і в назовні. В тому відношенні переплутування військової та політичної тактики ЗСА є вже наявним, і воно без сумніву надасть більше для характеру країни, та її економічної потуги, ніж безпосередня військова інтервенція в конфліктах. Колишні говорили в Австрії: „хай інші ведуть війну, а ти женився (стій збоку)”. Молода країна потребує часу на свою власну організацію та передішку після довгих воєн.

Досвід імперії і надпотуг у цілому світі, а зокрема на протязі поширювання советських впливів на Близькому Сході, вказує на те, що її впливи не є глибокі та довготривалі. Декілька років тому Єгипет опирався на советську господарську допомогу та військові поставки, включно з будовою Асванської гідроелектростанції, а тепер він на протилежній стороні барикади. Багато з тих країн має свою довгу історію та культурну традицію, включно з Іраном (традиційною Персією), якого глибокі коріння лежать в ісламі, який тим відмінний від інших релігій, що має свій власний план та закони для суспільно-політичного життя. В боротьбі з іншими релігіями, іслам на початку свого існування був жорстоким і вістря його ідейного та політичного спрямування ще дуже гостре та може мати велику силу впливу на одновірців в СССР.

Коли якась незрозуміла економічно країна шукає економічної допомоги назовні, як хоче мати свої модерні збройні сили, це ніяк не означає, що вона хоче стати колонією, чи ідейно-політичним сателітом. Всі азійські народи, та більшість африканських, уважають себе не менше культурними народами за європейців чи американців. Вони вважають себе вистадами технічно і індустріально, а не культурно.

Світ перейшов уже колоніальний період і ніхто не хоче вертатися до колоніального ярма, подібно як жадна війна людини не хоче бути рабом. На місці колишніх імперій існує сьогодні біля 140 націй-держав. Керівники СССР думають, що вони не керують імперією, але є носіями комунізму, який побудує міжнародний

комунізм та міжнародне суспільство. В 1949 році, коли комуністи захопили владу в Китаї, та в 1960 роках, коли велася безвиглядна війна в південній Азії, яка виснажує владу ЗСА назовні та всередині, така можливість існувала, особливо коли СССР почав накопичувати арсенали різного роду зброї. Але появлялися від самого початку сили, які такі можливості нищили. Спершу прийшла десталінізація, нестабільність в середині СССР і советської сфери впливів (появлення в Мадридській заворушення в Польщі, згодом повстання в Чехо-Словаччині), а тоді почалися бої на китайсько-советському кордоні, які підірвали ідею міжнародного комунізму. Національний принцип переміг і створив нову рівновагу політичних сил в міжнародному житті.

На руїнах Європи швидко після війни почав піднісатися „Спільний Економічний Ринок” та його супутник „Європейська Спільнота”, які ведуть до росту нової економічної та політичної сили першорядної ваги. На американському континенті повільно наладується співпраця між 26 державами в формі Організації Американських Держав, яка об'єднує всі країни Північної, Центральної та Південної Америки. Це вказує на те, що вільні народи, подібно як вільні люди, можуть легко та гармонійно співпрацювати з собою та не потребують жадного батога.

Події в Азії привели до озброєння Японії та творення власної армії. Економічна сила Японії повільно перетворюється знову в політичну та військову.

Це є ті об'єктивні факти, сили та процеси, які творять новий світ на наших очах. У тих великих процесах малі кроки, як військова чи політична допомога індустріально-розвиненої країні індустріально-нерозвиненій не мають великого значення. Бо як вони могли б стати повноцінними нашіями?

Англія та західноєвропейські країни індустріялізували в XIX-му столітті ЗСА. В другій половині того ж століття європейські країни дали ЗСА 50 мільйонів робочої сили. І на якому рівні тепер стоїть колишня колонія Англія, яка першою розірвала колоніальну систему в її слабому місці!

(Кінець)

ВСТУПАЄТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗУ!

НЕ ЗАНЕДБУЙМО ПРОПАГАНДИВНИХ ЗАСОБІВ!

Розумні народи, попри зміну тимчасових режимів, зберігають історичну тяглість нації, зокрема: гордість нею. Французи цілі століття, від французької революції, відновлюють зрушені палати своїх королів, італійці, включно з комуністами, не валять пам'ятника свого короля Емануеля, а що вже говорити про конституційну монархію у Великобританії!

Тільки чомусь у нас, деякі політики, зокрема Драгоманів, уважали, що із-за трагічної історії, українська провідна верства відчужилася від свого народу й обезголовила його, а через те ми й залишилися селянською, „плебейською”, неграмотною й неспівомною, а з ласки більшовиків, ще й „пролетарською”, нацією.

Та були в нас історіософи й етнографи, які пояснювали вроджену шляхетність і талановитість нашого селянина тим, що за законами мімікрії (приспосовування до найменшого) наші королівські й шляхетські роди, у важких хвилинах нашої історії, виходили у народну гущу й розпалювали серед неї, забігаючи її знанням і небуденними тал. ітми. Не дивно, що навіть поновлені українці притягали чаром свого генія не тільки нащадків колишніх відступників, але й чужинців, які вносили згодом і свої вклади в українську культуру. Для прикладу вистачить навести митрополитів Могилу й Шептицького, В. Липинського, поетів М. Рильського, М. Ягана, І. Клену, Бургарда, мовознавця Олену Курило та багато інших. Українці не тільки не відкидали їх від свого народу, але при кожній нагоді ними хвалялися.

Треба було сподіватися, що, при такій нашій настанові, „Маніфест” князя Олександра Довгорукого, який появився кілька років тому п. н. „Я—українець”, приймає українське вільне суспільство так же само, як релігійну діяльність зазначених митрополитів, як історично-політичну ролю В. Липинського чи поетичну творчість письменників.

На жаль, на протязі року князя — відповідно була байдужа мовчанка, що це не було б найгіршим лихом, але ж бо почалися намішки, чи нічим не виправдане недовір'я, за очевидними підсептами москалів, які навіть дозволили собі на плугавий виступ шовінізму в аргентинській їхній газеті (його передрукувало „Українське козацтво”, ч. 41).

А ми, замість зреагувати й обуритися, що москалі пхають носом до наших внутрішніх справ (та величаво їхніх Солженицих чи Некрасових), ми

словами, що „всі ті, які тепер залишаються у тюрмі, є зрадниками польської держави”!

При кінці першого тижня війни знайшлося у Бережанах дуже багато втікачів — з Заходу, а одного вечора примандрував до нашої тюрми транспорт „посполитих” із Дрогобича. Кілька разів проголошувало летунську тривогу, та бомбардування ми не пережили. Відношення в'язничної сторожі до нас змінилося враз на краще, зокрема після того, як всі чотири „пшошовники” в рангах підпоручників, в армійських польових мундшухах, відійшли до своїх частин. Приблизно 10-го вересня наші „смітхоки”, які виходили за браму, та в тому числі були найкращим джерелом настроїв „на світі”, принесли вістку, що наш начальник тюрми підготувався в дорогу, бож два навантажені вози вже стоять перед адміністраційним будинком.

Нашу розправу, за домаганням оборонців, назначено на ранню годину 14-го вересня. Внутрішнім коридором, який ливив тюрму зі судом, дісталися ми на залу розправ. На залі пуста: немає нікого з наших найближчих, немає ні одного поліціанта — свідків прокуратору, тільки наші оборонці. Єдиний д-р Ковковський в тюзі. Між суддями „ославлений” Свистун. Нашу розправу перериває два рази з причини летунських алармів. Як тільки пролунав гудок сирени, Свистун, ще перед офіційною перервою в ході розправи, зривався з місця, хапав з вішака капелюх і парасоло і втівав. За кожним разом предсідник суду звертав йому увагу, щоб підозвався на офіційне відношення розправи. Ми виходили за кожним разом до тюрми, а після відключення аларму, поверталися знову на залу. Д-р Бемко впевняв нас, що наша розправа — це тільки формальність, щоб нас звільнити. Прокуратор у своїй промові згадав про наші „злочини”, приналежність до ОУН та про нелегальну літературу, а зокрема Лемехі та мені закинув, що наша прогулянка на Білу Гору в 1937 році мала на меті „авіапротести”.

Єдиний д-р Ковковський із присутніх усіх чотирьох, виголосив дуже гарну, чуттєву промову, а наважуючи до першої прогулянки, до місця, зв'язаного з пам'яттю нашого визначного, народного пробудителя, о. Маркіяна Шашкевича, заявив, що цього ніяк не можна уявляти за протидержавну акцію, так само, що і реферат про Ольгу

ЦІННЕ ВИДАННЯ (Історія України в образах)

Знання історії є основним фактором пробудження та закріплення національної свідомості. Це добре розуміють культурні народи й докладають всіх зусиль, щоб якнайкраще познайомити грядучі покоління з давним минулим. До цього зрозуміння доходить вже й відсталі народи та починають шукати за своїм корінням. Це зокрема стає дуже актуальним тепер, коли в систему державного життя на заході ступив новий етап багатокультурності, коли кожна національна група має змогу виявити своє духовне обличчя.

Серед української молоді, родженої поза межами рідних земель, помічається теж зріст зацікавлення минулим. Анкета проведена в одній українській середній школі виявила, що наші учні найрадіше вивчають історію, а далі культуру, літературу й мову. В теперішніх складних міжнародних умовах не вистачає вже знати тільки про вареники, борщ, шавари та писанку. Треба науково обосновувати наше минуле, національну окремішність, наші аспірації на майбутнє. Українська молодь в публічних школах звикла до вибагливих допоміжних засобів навчання, як ось: магнітна стрічка, образи, прозирки, фільми, експонати і т. п. Цю навчальну методику звуть зорово-слуховою. Тобто до навчання різних шкільних дисциплін одночасно закликають зір і слух учня. Вже давніше психологи прийшли до висновку, що пам'ять людини краще закріплює зорові враження, як слухові, тому, що вони є менше абстрактні. Китайський філософ сказав, що один образ має багато більшу вартість, як тисяча слів.

В українських школах учителя, а більшість і педагогічні працівники, послуговуються слуховою методикою навчання. Така методика є мало привабливою, а вслід за тим і мало успішною. Основною причиною того недоліку є брак матеріальних фондів. Коли українське громадянство своїми щедрими жертвами допоможе модернізувати наші школи, коли введуть зорово-слухову методику навчання всіх предметів, тоді учні радо будуть вчати на курси української мови, а також на курси української літератури та історії. Додано нову оригінальну карту Київської великої держави з X і XI ст. та зазначено, що та держава була однією з наймогутніших та найкультурніших в цілому тодішньому світі. З найновіших часів поміщено прозирки найвизначніших українців: президента Августа Волошина, Євгена Коновальця, Андрія Мельника, Степана Бандеру.

Третє видання виразно підкреслює східні слов'яни є безпосередніми предками нашого народу та споконвічними автохтонами на своїх історичних землях: трипільська культура збереглася в пережитках до наших часів; скитське мистецтво не походить від грецького, чи іранського, а є місцевим продуктом. Наголошено, що основне ядро Київської держави постоєло на переломі VI і VII сторіччя, за часів польського князя Кия, який оснував Київ і об'єднав східнослов'янські племена, звані антами, на просторах сучасної України. Додано нову оригінальну карту Київської великої держави з X і XI ст. та зазначено, що та держава була однією з наймогутніших та найкультурніших в цілому тодішньому світі. З найновіших часів поміщено прозирки найвизначніших українців: президента Августа Волошина, Євгена Коновальця, Андрія Мельника, Степана Бандеру.

Нашій громаді, а зокрема молоді, вийшов назустріч свій прекрасний монтаж „Історія України в образах” наш доволітний педагог дир. Іван Струк — колишній воїн УГА, а тепер керівник Українського Інформаційного Бюро. Цей монтаж добув собі загальне признание не тільки в нашому, але й в чужинському Басарабі не є ніякою нелегальною літературою, яка закликала б українське населення до активного опору владі. Промова була виголошена в притаманній д-рові Ковковському спокійній, гідній формі. Закінчив він її високим звинятим нас від вини й кари, бо ми не вчинили жадного злочину, за який, згідно із законом, можна би було нас карати. Дуже сумніваюся, чи судді прислухувалися уважно до аргументів д-ра Ковковського, радше припускаю, що всі їхні думки оберталися довкола воєнних подій — що робити, куди втікати... Не дивлячись, що наарада суду тривала дуже коротко. Хоч ми сподівалися важкого засуду, то не переставали вірити в наше звільнення. Однак під час наради суддів ми доволі хвилювалися.

Остаточно предсідник суду проголосив вирок: „В імені Річ-Посполитої Польської — Ярослав Сеньковський та Всеволод Лемеха засуджені на один рік тюрми без позбавлення громадянських прав і на підставі амністії звільнені, а Орест Городиський звільнений від вини і кари”.

Отак, 14-го вересня 1939 року, коли то німецькі війська стояли під Львовом, судді повернулися до Польщі, востаннє видали вирок над українцями.

Описля ми подякували нашим оборонцям, поінформували інших в'язнів у келіях про найновіші воєнні події, віддали „казонні” речі, одержавши наші „дивілі” — останнім помахом рук прощаємо в'язницю — і ми на волі.

На вулицях маси втікачів, головні із західних частин Польщі. Утекли в тім, в чім було, бо згідно з польською урядовою пропагандою польської війська... уже біла воріт Берліну. Заходимо до ресторану на „добрий обід”, хоча за великого вибору в ньому немає. По обіді заходимо до д-ра Ковковського подякувати ще раз за оборону. Пані Ковковська частує нас чаєм і ми, врадуючись найновішими вістками, шашливі, що Польща валиться, снуємо надії на краще завтра України...

Уже після нашого звільнення, того самого дня 14-го вересня, начальник тюрми, на приказ вищої влади, випустив поважно частину слідчих в'язнів на волю, решта

(Закінчення на стор. 4)

НЕ ЗАНЕДУБІМО...

(Продовження зі стор. 2)

вали „Маніфест“ (а за ними, ніде правди діти, й деякі українці!), — серед аристократів Великобританії, Албанії, Австрії, Болгарії, Канади, Данії, Фінляндії, Німеччини, Голландії, Португалії, Росії, Савойської Арабії, Емену (порядок за „Бюро міжнародного монархічного зв'язку“) — бракувало представника українського княжого роду!..

Зовсім інакше поставилися до нашого князя французи. Вони не тільки не відкидали запрошення на їхній З'їзд аристократів 1978 р. в замку Блюа, Франція, але приймали його там із королівськими почестями, не зважаючи на огидну інтригу, яку й там затіяли москалі, підставляючи князеві „двійника“ кримінального типу, відомого бельгійській поліції, за нього. Справа швидко вийшла на світ, а щоб не бути голосливими, послужимося репортажем мелітського журналіста, який супроводив Патріарха Максимоса У — протектора Ордену, до якого, віднаслідуючи, належить і наш князь. Журнал зветься „Ле лієн“ (Зв'язок) і виходить у Бейруті французькою мовою. У числі за січень-лютий 1979 р. читаємо згаданий аристократів т. зв. „Гота“:

„Велика готелева зала у Блюа настільки велика, щоб помістити біля 250 учасників на їхню першу ділову сесію. Великий канцлер Гю Кутан де Сесваль читав першу частину свого звіту, пригадуючи, що це міжнародна зустріч, одна з тих, що відбувалися останніми часами у Відні, Деліні, Копенгазі й Монреалі кожних два роки. Цього року З'їзд відбувається у Франції, де від 1291 р. у містечку Буані міститься резиденція Великого метра Ордену. Крім того, Орден святкує 400-річчя Генеральної капітули, що постанала 12 травня 1578 р. в тому ж Буані.“

„Великий канцлер висловлює загальну радість з приводу привабливості серед них Його Святості Патріарха Максимоса У, духовного протектора Ордену, який, не зважаючи на великі турботи (Ліван, Близький Схід), бажав бути на З'їзді. Далі Великий канцлер дякує докові де Брісаківі, Великому майстрові Ордену, за цей розквіт, який зазнає Орден впродовж 20-ти років Його правління. Далі Канцлер дякує сердцем Його королівській високості Князеві Мішелеві Французькому, який прибув на З'їзд з Еспанії.“

„На цьому З'їзді привітний теж уперше Його Королівська високість Князь Олександр з України-Руси, чарівний нащадок св. Володимира і Великий князь Києва. Тому Великий канцлер висловлює загальну радість, вітаючи його особливо тепло. Ми матимемо честь вечеряти в його товаристві, та засягнути цінних інформацій про уніфікаційську роль Його предка, Велико-го князя Києва, що панував від 980 до 1015 р., і який звернувся до Візантії, щоб завести християнство на з'єднаних територіях русичів. До речі, він одружився з княжною Анною, сестрою імператора Василя II. Після смерті Князя Володимира шанували як одного з Святих патронів Русі і досі святкують його день 15 липня...“ (Ксав'є Ед).

Цю статтю ілюструє світлина нашого князя з мелітським архієпископом Нарсалагом та канцлером Гю Кутан де Сесвалем.

Може ці вияви пошани чужинців і то неабияких! до нашого князя Олександра Довгорукого, який перед світом репрезентує українську Княжу династію — допоможуть нам усвідомити, який важливий атут масмо в руках у тому часі, коли з упадком монархії приходить „демокрація“, але найгіршого роду тиранії і сатрапії.

Регіональна Конференція Українських Кредитивних Кооперативів в Детройті

Учасники Регіональної Конференції ЦУКА в Детройті.

Цьогорічна регіональна конференція Централі Українських Кооперативів Америки (ЦУКА) відбулась у Детройті в дні 14-15-го липня. Була це ділова зустріч керівників наших кооперативних установ, які відбувають щорічну свою ділову нараду в різних осередках. Підготували комітет у складі В. Гуналіського, Р. Дигдала і А. Серафіна та Б. Блюа, в порозумінні з Централі устатили програму конференції та, додержуючись її точно, запевнив її повний успіх.

Учасність у цій конференції взяли представники наших кредитивних утворів з Нью-Йорку („Самопоміч“), Чикаго, Детройту („Самопоміч“), „Будучність“, Клівленду, Бостону, Мінеаполісу, Лорейну, Ньюарку, Піттсбургу, Сиракуз і Кентону (Огайо). Привітавши зібраних, президент детройтської кредитивної „Самопоміч“ інж. Любомир Липецький підкреслює основну ціль таких конференцій: скоротити розрив між кредитивними банками та банками українських кредитивних банків і бажання розв'язати їх в один, спільно-устійний спосіб. Конференція привітала також д-ра Антія Жуковського, голову Метрополітального Відділу ЦУКА.

Предсідник наради, інж. Дмитро Григорчук, президент ЦУКА попросив до слова дир. Романа Мицика, голову Ради ЦУКА. На його думку, цього роду конференція — це діловий семінар, де теоретичні і практичні проблеми кредитивних установ, навічені людьми з різним локальним досвідом збагачують знання учасників. Спільний проблем багато: концентрис пошереження услуг, справа, припливу молодих сил, координація позичкової політики, це мала частина тих проблем, що оперті на добровільних спільних рішеннях, повинні знаходити однакову розв'язку в наших кредитивках.

Дуже цікаву, з історичного погляду, доповідь виступив о. Севастіян Сабол. Його тема „Українська Церква у співпраці з кооперативом“ хоча обмежена до Закарпаття, вказала на піонерську роль нашого духовенства в організації кооперативного руху у тій частині українських земель і вплив кооперативу на розвиток національної свідомості тамтешнього населення.

Проф. д-р Зенон Мельник виступив з доповіддю: „Структура капіталу і фінансова стратегія підприємства“ та „Капітальні інвестиції: критерії, аналітичні методи і процедура“. В першій доповіді прелегент навісвітлив головні аспекти довготермінової фінансової політики приватних господарських установ. Звернувши увагу на важливість коштів капіталу та їхню залежність від його різних видів. У другій доповіді прелегент вивиснив концентрис рашіонального підходу до інвестицій, вказавши, що поняття інвестиційного аспекту не обмежується лише до вкладення капіталу в основні фонди, але також до ужиття капіталу для таких цілей, що запевняють зворот у майбутньому.

Жива дискусія, яка вив'язалася по цих обох доповідях вказувала, як доцільним було збагачення програми конференції теоретичними міркуваннями блискучого фахівця, хоча вони лише до-де-якої міри заторкували практичні проблеми кредитивних установ. Під час вечірньої промовляв голова Української Світової Кооперативної Ради Омелян Плешкевич. Ресу-

Володимир Баран

Мілена Рудницька
Невидимі
Стигмат

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорці із золотими буквами, 552 сторінок із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів.

30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стефту Нью-Джерсі 10 бов'язує 5% стефтового податку

8-ий Відділ ООЧСУ в Чикаго ступає у своє світле 30-річчя

З приїздом нової еміграції до ЗСА, а зокрема до Чикаго, виявилася потреба заснувати організацію, яка об'єднала б усіх тих, яких воєнна хуртовина змусила покидати рідні землі, а які всупереч не раз і дуже супротивним „вітрам“ поставили собі за мету, на новому місці поселення, провадити працю в допомозі Рідному Краєві акціями та засобами можливими серед нових обставин.

До саме такої організації належав 8-ий Відділ ООЧСУ, який оформив себе на перших основуючих Загальних Зборах, що відбулися якраз в навісвеч'я латинського Різдва Христового в 1949 році. Першим головою цієї організації обрано довголітнього політично-громадського діяча Прокопа Матійчівця, під проводом якого поставлено тверді основи цієї нової організації на території Чикаго. Дуже швидко цей Відділ зріс численно у своєму членстві, яке складалося також із багатьох членів уже тут рождених, яким ідея та напруженні ООЧСУ були до вподоби.

Від часу заснування 8-го Відділу ООЧСУ вже минає 30 років і важко собі уявити як виглядало б політично-громадське життя на території Чикаго без цієї динамічної організації, членство якої поставило собі за ціль у легальних формах допомагати Рідному Краєві у його боротьбі з червоном-московським окупантом та впарі з тим усвідомлювати місцеві та позаміські кола американського світу із боротьбою нашого народу за свою самостійність. Може колись історик збере дані про те як багато із-за своєї муравлиної праці членів Відділу здобуто симпатиків та активних прихильників і оборонців нашої справи і не-українців. Члени цієї організації ввесь час вкладають львинну частину праці на всіх відділках політичного, громадського та церковного життя Чикаго.

Не байдужа для членства ООЧСУ справа молоді, нашої завітної зміни. Серед молодечих організацій, а зокрема СУМ-у бачимо багатьох членів ООЧСУ, які активно допомагають їм у важкій праці над вихованням молодого покоління у любові та посьвяті до свого нескореного українського народу та Української Церкви.

На цьогорічних Річних Загальних Зборах, які відбулися 27-го січня під час великої снігової в Чикаго обрано новий провід Відділу, перед яким поставлено багато справ до пологдження в часі щорічного каденсії. Управу очолив Дмитро Багрий політично-громадський працівник, який у гармонійній співпраці з іншими членами Управи дав заповороку, що і цей тридцятий рік існування Відділу унісчастеся якнайкращими успіхами і, що всі намічені плани Відділу будуть успішно виконані. Швидко, після вибору нової Управи відбулися святкові сходи членства та симпатиків ООЧСУ, присвячені сл. ген. Тараса Чупринки, святої сходини присвячені Героям, а в дні 30-го червня з відповідною мистецькою програмою відмінили Акт Проголошення Відновлення Української Державності в дні 30 червня 1941 року. Заходом Управи Відділу відбулися в дні 14-го та 15-го квітня ц.р. наради всіх організаційних клітин Організації Визвольного Фронту середньозахідних степів ЗСА.

Учасність у цих нарадах крім місцевих членів взяло участь 60 делегатів із далеких місцевостей, як: Піттсбург, Клівленд, Детройт, Мілвокі, Мінеаполіс та розмилі міста із метрополітарного Чикаго. Присутніми на цих нарадах були також відпоручники Головної Управи ООЧСУ, АБН-у, СУМ-у, ТУСМ, ОЖОЧСУ, та Т-ва колишніх воєняк УПА. Крім звітування про ділянки членів із ділянок на своєму терені, усталення плану праці на майбутнє, відчитано ряд доповідей, після яких відбулася дискусія, що у завершено було і напрямним діяльності окремих, повніше згаданих організацій.

Доповідачами на цих нарадах були інж. Ярослав Шмигель, голова Головної Управи СУМ-А, який виступив з доповіддю на тему „СУМ-А і Визвольний Фронт“, голова ТУСМ Андрій Прятка доповідав на тему „Огляд праці ТУСМ і перспективи на майбутнє“, інж. Степан Голяш виступив з рефератом на тему „Вклад ОУН в організування і розбудову українських збройних сил“, мігр Уляна Целевич-Штецюк голова Головної Управи ОЖОЧСУ виступила з доповіддю на тему „До проблеми русифікації України“ та голова Головної Управи ООЧСУ ред. Ігнат Близницький доповідав на тему „Український Визвольний Націоналізм — шлях і мета“.

Увечері, 14-го квітня після дискусій, у великій залі доми СУМА відбулася доповідь для цілої української громади на тему „Націоналістичні семафори“, що її виступив із питоменним собі хистом член Головної Управи ООЧСУ д-р Михайло Кушнір.

Згаданих дводенних наради проходили в той час у ще додатковому підйомі, був бо це час, коли опинився на волі незламний борець-націоналіст за Українську Державу Валентин Мороз.

В останню неділю серпня відбувся у домі СУМА Фестин ООЧСУ, під час якого членство та симпатиків мали змогу, взявши участь у різноманітній програмі, провести примісно час та погортити на різні актуальні теми наших буднів. Молодь як старші могли також при звуках доброї оркестри забавлятися до пізнього вечора, який закінчився великою виграшею.

На найближчий час, за ініціативою ООЧСУ та співзвучних організацій, в Чикаго відбуватиметься велике святкування присвячене 50-літтю ОУН та 20-літтю смерті сл. п. Провідника ОУН Степана Бандери. На пізнію осінь Управу ООЧСУ намітила відсвяткувати 30-річчя існування Відділу у Чикаго.

Ми переконані, що українська громада метрополітарного Чикаго візьме численну участь у цих святкуваннях, роковини, бо в пошани яких відбуватимуться ці імпрези, є дорогою ціллю нашої громади.

Сподіємось і віримо, що також святкування 30-річчя існування ООЧСУ переміняються не тільки у великий ювілей цієї організації, але також це буде час, де українська громада своєю численною участю у них викаже вдячність тим, які не раз серед дуже несприятливих обставин, з витратою власного гроша і часу, віддають усі свої сили, щоб приспичити цю нараду всіх організаційних клітин Організації Визвольного Фронту середньозахідних степів ЗСА.

Лев Б-р

Закінчено огляд українців в Конгресовій Бібліотеці

Вашингтон (ОУПС). — Після дворічних студій і розшуків (1977-1979) проф. Яр. Рудницький з Канади закінчив працю над оглядом українців в Конгресовій Бібліотеці. Крім історії описової й еволюційної частини, праця подає рекомендації в справі поліпшення організації матеріалів із українців, а теж у справі продовження цього огляду, зокрема й опрацювання й видання каталогу Конгресової українців, що був би корисний не тільки для дослідників українознавства, але й широкого

громадському континенту. В цілому рукопис має коло 500 сторінок і буде в ближньому часі офіційно переданий Конгресовій Бібліотеці.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замоподо ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу майбутність, в нашій громаді, у вільному світі нового світового члена!

СИЛЬНИЙ КИТАЙ...

(Закінчення зі стор. 1)

офіційне прийняття, в Пекіні відбулася демонстрація в оборону прав людини, в якій взяло участь біля 1,000 осіб. Демонстрація проходила біля т. зв. „демократичної стіни“, на якій часто-густо появляються різні заяви і звернення в оборону прав людини. Демонстранти вимагали звільнення кількох осіб, що їх поліція заарештувала ще минулого квітня. Тим разом поліція не турбувала демонстрантів і вони після одної години розійшлися.

Такого запевнення ЗСА не одержали. Від КНР, як заявив віцепрезидент Мондейл, ЗСА не вимагатимуть будь-яких запевнень.

Раніше того дня Мондейл відбув тригодинні наради з першим заступником прем'єр-міністра Денг Шіаопінгом та іншими лідерами КНР, зокрема з економічними та науковими експертами.

У неділю, 26-го серпня, коли віцепрезидент Мондейл їхав автомобілем на

Балерина Людмила Власова...

(Продовження зі стор. 1)

кого балету Александра Годунова, який в минулому тижні вибрав свободу й дістав право азилю в Америці, — запитали її про її заміри. Вона заявила, що свідомо того, що може залишитися в Америці, але воліє вертатися до Союзного Союзу. Коли її запитали, чи перед своїм від'їздом не бажав собі когось з побачити, з виразним натяком на її чоловіка, вона відповіла „ні“.

Пі рішення виїхати до Союзного Союзу пояснюють головню її журбою за долю її матері у Москві. Про ту розмову з Людмилою Власовою поінформували журналістів заступник американського амбасадора в ОН Доналд Меккенрі, який весь час вів

переговори та спротивився був в імені американського Уряду дозволити на від'їзд Власової, поки американці не переконуються, що вона сама бажав собі цього.

Однак, „НЙ Таймс“ ставить правильний запит: чому Власова негатию після втечі на волю її чоловіка виключили з балету і чому після вивезення її на волю не дозволили їй на побачення з рідним чоловіком? Однак, факт, що адвокат Александра Годунова, який заступав також справу Людмили, признав, що Людмила Власова заявила своє рішення від'їзду до Москви, виключає, що в даному випадку було насильне скоплення і вивезення людини.

Д-р Зірка Дерлиця викладатиме у Менор Джуніор коледжі

Дженкінс, Па. — Дирекція Менор Джуніор коледжу інформувала, що у вересні ц.р. український збір збільшиться молодого професійною силою. Д-р Зірка Дерлиця викладатиме українську мову і українську культуру. Вона є доктором слов'янської філології і має на собі дев'ять років практики як викладач української та російської мов. Д-р Дерлиця є членом НТШ, американського наукового товариства „Фі Бета Капа“, американського товариства учителів східноєвропейських мов (АТСІЛ), та постійної конференції української студії при Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету (ПКУС).

КРАЇНЬКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ у 17-ту річницю СМЕРТІ

св. п.

МИРОСЛАВИ ДРАГАН

у 10-ту річницю СМЕРТІ

св. п.

БОРИСА ДРАГАНА

буде відправлена

в четвер, 30-го серпня 1979 р., о год. 7:30 ранку

в церкві св. ап. Петра і Павла

при Бентлей Авеню в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Вшановуючи світлу Пам'ять Покійних Родичів

Петра й Анну Петровських та

Миколая й Юстину Курчак

зложили на Патріарший Фонд — св. Софія

2,000.00 дол.

Павло й Анна ПЕТРОВСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу нашого Стречного Брата

бл. п. Юрія Т. Гіряка

в Оттаві, Канада

складаємо 50.00 доларів

на Український Музей в Нью-Йорку.

Микола і Марія ГІРЯКИ

Вшановуючи світлу пам'ять Дорогих нам, які відійшли у Вічність

бл. п. інж. Адріана Лапчикча

бл. п. ред. Михайла Островерхи

складаємо \$100.00

на будову української церкви в Юрді.

Наталія і Володимир КЛАПІШАК

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Антона Зварича

зложили на видання Споминів про Зборівщину — „Над берегами Стрипи“, слідуючі особи:

Тетяна і Микола Зварич (дружина і син) \$70.00

Іван Бішко 25.00

Микола і Анна Бута 25.00

Дір. Микола Процик 20.00

Володимир Процик 20.00

Осип і Надія Нимкович 10.00

Ігор Бута 10.00

Володимир Покоть (Канада) 10.00

УПРАВА ЗБОРІВСЬКОГО КОМІТЕТУ, Торонто, Канада,

складає щорічну подяку всім Жертводавцям,

а опечалений в горю Родині — Дружині і Синів,

складає своє глибоке співчуття.

ЗБОРІВСЬКИЙ КОМІТЕТ, Торонто, Канада

Вступайте в члени УНС!

Увага! Лігав Вепні і околиці! Увага!

Окружний Комітет Відділу УНСОюзу

Аппелтанської Округи

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ

НАРАДИ ОКРУГИ

відбудуться

в суботу, 8 вересня 1979 р., о год. 4 по пол.

в залі Української Католицької Церкви

в Нортгемптоні, Па.

1301 Newport Avenue, Northampton, Pa.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.

2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.

3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.

4. Обговорення загальних союзних справ.

5. Внески, запити і закриття зборів.

До участі в нарадах запрошуються всі члени Відділових Управ, члени Контрольної Комісії і делегати останньої Конвенції слідуючих Відділів:

44, 47, 48, 124, 137, 147, 151, 288, 318, 369, 438

У нарадах візьмуть участь:

Анна Гарас, голова ради УНС

Степан Гарвиш, старший обласний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Колодуб почесний голова

Дмитро Мушастий, касир

Стефан Муха секретар укр. мови

Стефан Колодуб секретар англ. мови

Увага! БАТЬКИ ДІТЕЙ НЮАРКУ, ІРВІНГТОНУ А ОКОЛИЦІ

Управа 28-го Відділу СУА

повідомляє, що

ВПИСИ ДІТЕЙ ДО СВИТЛИЧКИ

і

ПОЧАТОК ЗАЙНЯТЬ

відбудуться

в суботу, 8 вересня 1979 р., о год. 10-й ранку

в залі під церквою св. Ів. Хрестителя

при Санфорд Авеню в Ньюарку, Н. Дж.

